

Državni svetnik
Rudi Matjašič, mag. posl. ved

Maribor, 15. 12. 2014

Gospod
Mitja Bervar
Predsednik
Državnega sveta

Zadeva: Pobuda Ministrstvu za okolje in prostor v zvezi s problematiko dimnikarske javne službe

Na podlagi 66. in 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10 in 6/14) predlagam, da se na Ministrstvo za okolje in prostor naslovi naslednja

pobuda:

Zakonodaja, ki ureja izvajanje dimnikarske službe, naj se spremeni tako, da bo sledila naslednjim predlogom:

1. Ukine naj se koncesioniran način izvajanja dimnikarskih storitev in uvede koncept izvajanja dimnikarske službe, ki bo zagotovil možnost proste izbire izvajalcev dimnikarskih storitev na trgu.
2. Ukine naj se merjenje emisij na malih kurilnih napravah za tekoča in plinasta goriva, še posebej na kondenzacijskih kurilnih napravah.
3. Zmanjša naj se frekvenca posameznih storitev na malih kurilnih napravah.
4. Lastnikom kurilnih naprav naj se omogoči vpogled v aplikacijo EviDim za svojo napravo (tako kot je omogočen vpogled v kataster nepremičnin).
5. Določi naj se skrajni rok, v katerem morajo vsi koncesionarji obvezno uporabljati DIS - dimnikarski informacijski sistem, ki omogoča avtomatski izvoz podatkov v EviDim.

Obrazložitev:

Zaradi velikega nezadovoljstva ljudi nad izvajanjem dimnikarske službe in ponavljanja starih ter nastajanja novih sporov med izvajalci dimnikarskih storitev in uporabniki teh storitev so se v preteklosti oblikovale številne civilne iniciative, ki zahtevajo razveljavitev "dimnikarske zakonodaje". Razočarani uporabniki dimnikarskih storitev so ob različnih priložnostih, npr. srečanja s predstavniki Ministrstva za okolje in prostor, Tržnega inšpektorata, Urada za meroslovje, Slovenske akreditacije, Informacijske pooblaščenke, Komisije za preprečevanje korupcije, seje pristojnega delovnega telesa Državnega zbora, posvet v Državnem svetu, itd., opozarjali na nepravilnosti pri izvajanju koncesijske dimnikarske javne službe ter se borili za odpravo krivic, a se do danes ni nič spremenilo.

Seznanjeni so sicer s spremembami in dopolnitvami Zakona o varstvu okolja (ZFO-1F, EPA 1510-VI), na podlagi katerih se dimnikarska služba izvaja po sedanjih predpisih do 31. 12. 2015. Nezadovoljni uporabniki dimnikarskih storitev so prepričani, da je taka prehodna rešitev le podaljšala neurejenost in preprečila konkretne spremembe še pred 31. 12. 2015

Nezadovoljni uporabniki dimnikarskih storitev so že velikokrat iskali pomoč in odgovore pri pristojnih državnih institucijah, a so vedno naleteli na »gluha ušesa«. Svoje nezadovoljstvo in pritožbe so v pismu naslovili tudi v Bruselj. Mnenja so, da država ustvarja monopol in državljanom preprečuje, da bi si na trgu prosto izbirali izvajalce dimnikarskih storitev.

Številni upravni in sodni postopki (obnove postopkov, ponovno odločanje in tožbe), civilne pobude, javne razprave o izvajanju dimnikarske službe v Republiki Sloveniji, negativno mnenje Računskega sodišča glede delovanja takratnega pristojnega ministrstva pri vzpostavitvi pogojev za izvajanje dimnikarske službe in poizvedovanja Evropske komisije o koncesijskih sistemih na področju storitev kažejo na to, da obstaja resen dvom o učinkovitem izvajanju dimnikarske službe. Med drugim je Računsko sodišče leta 2013 takratnemu ministrstvu, pristojnemu za dimnikarsko službo, naložilo, da preuči možnost prehoda s koncesijskega na licenčni sistem izvajanja dimnikarske službe. Tako bi se povečala konkurenčnost med izvajalci in kvaliteta storitev, saj bi lahko uporabniki dimnikarja tudi zamenjali. Prav tako je takratni pristojni minister izjavil, da je slovenska dimnikarska zakonodaja v nasprotju z evropskim pravnim redom. Tudi Komisija za preprečevanje korupcije je v zvezi z več prijavi glede domnevnih koruptivnih ravnanj odgovornih oseb izvajalcev dimnikarskih storitev zavzela načelno mnenje o koruptivnem ravnanju koncesionarjev v smislu 3. alineje 2. člena Zakona o preprečevanju korupcije in na splošno menila, da bi bilo treba razveljaviti 130 koncesijskih pogodb. Opozoriti velja tudi na odgovor Vlade z dne 16. 9. 2010 na vprašanje državnega svetnika Rastislava Jožeta Revna iz prejšnjega mandata Državnega sveta, v katerem je med drugim pojasnila, da so spremembe dimnikarske zakonodaje načrtovane v letu 2011, in sicer tudi zaradi zahtev Evropske komisije, ki se je v okviru preučevanja koncesijskega sistema na področju dimnikarskih storitev v Republiki Sloveniji zavzemala za sisteme, ki omogočajo izvajanje storitev več izvajalcem in ne le enemu na posameznem dimnikarskem področju

Nezadovoljni uporabniki dimnikarskih storitev tako med drugim opozarjajo na naslednje nepravilnosti:

- nepravilnosti pri podeljevanju koncesij,
- kršitev ustavne pravice razpolaganja s svojo lastnino in pravice svobodne izbire izvajalca dimnikarskih storitev,
- pristojno ministrstvo nima vzpostavljenega registra malih kurilnih naprav in ga zato tudi ni posredovalo koncesionarjem. Slednji zato kršijo določila Zakona o varovanju osebnih podatkov, saj uporabnikom pošiljajo obvestila, čeprav uradno nimajo seznama uporabnikov (register malih kurilnih naprav),
- pristojno ministrstvo ne upošteva lastne in nadrejene zakonodaje, saj ne reagira na očitne kršitve zakonodaje (npr. Zakon o varstvu potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami,...),
- čeprav so izvajalci dimnikarskih storitev dobili koncesijo za določeno dimnikarsko območje, izvajajo storitve izven tega območja,
- koncesionarji so protipravno zaračunavali potne stroške,
- koncesionarji protipravno pridobivajo finančna sredstva z vsakoletnim izvajanjem meritev emisij z neustrezno opremo, ki nima zakonske podlage.

Glede na navedeno je nujno čim prej pristopiti k spremembi koncepta izvajanja dimnikarske službe in sprejeti rešitve v smeri podane pobude, ki je nastala na podlagi zahtev nezadovoljnih uporabnikov dimnikarskih storitev.

Državni svetnik
Rudi Matjašič, mag. posl. ved, l.r.